

1. DATOS IDENTIFICATIVOS DA DISCIPLINA	
CÓDIGO	-
MATERIA	Deseño de escenografía
DISCIPLINA	Espazo escénico I
TITULACIÓN	Titulación Superior en Arte Dramática
ESPECIALIDADE	Escenografía
ITINERARIO	-
CURSO	1º
CRÉDITOS ECTS	5
CARÁCTER	Obrigatoria
DEPARTAMENTO	Escenografía
CENTRO	ESAD de Galicia
COORDINADOR/A	David Mortol Moreno
DOCENTES	Nome e apelidos: David Mortol Moreno Horario titorías: Despacho: Departamento de Escenografía Contacto: davidmortol@edu.xunta.es
DESCRICIÓN	Cofecemento e afondamento nos principios da teoría da percepción. Comprensión dos procesos perceptivos: forma e significado. Desenvolvemento da capacidade de observación e comparación dos elementos visuais. Principios de composición.
COÑECEMENTOS PREVIOS	-
LINGUA EN QUE SE IMPARTE	Galego ☐ Castelán ☒ Inglés ☐
2. COMPETENCIAS	
COMPETENCIAS TRANSVERSAIS DA TITULACIÓN	
T2	Recoller información significativa, analízala, sintetízala e xestionala adecuadamente.
T7	Utilizar as habilidades comunicativas e a crítica construtiva no traballo en equipo.
T8	Desenvolver razoada e criticamente ideas e argumentos.
COMPETENCIAS XERAIS DA TITULACIÓN	
X1	Fomentar a autonomía e autorregulación no ámbito do coñecemento, as emocións, as actitudes e as condutas, mostrando independencia na recollida, análise e síntese da información, no desenvolvemento de ideas e argumentos dunha forma crítica e na súa capacidade para a propia motivación e a organización nos procesos creativos.
X3	Potenciar a conciencia crítica, aplicando unha visión crítica construtiva ao traballo propio e ao dos demais, e desenvolvendo unha ética profesional que estableza unha relación adecuada entre os medios que utiliza e os fins que persegue.
X5	Fomentar a expresión e a creación persoal, integrando os coñecementos teóricos, técnicos e prácticos adquiridos; mostrando sinceridade, responsabilidade e xenerosidade no proceso creativo; asumindo o risco, tolerando o fracaso e valorando de maneira equilibrada o éxito social.
COMPETENCIAS ESPECÍFICAS DA ESPECIALIDADE	
EE2	Proxectar a composición do deseño a través do uso do coñecemento dos procedementos técnicos e de representación.
EE5	Estudar para concibir e fundamentar o proceso creativo persoal, tanto no que se refire ás metodoloxías de traballo como á renovación estética.
3. OBXECTIVOS DA DISCIPLINA	
1. Aprender e profundar nos aspectos espaciais básicos para poder levar a cabo composicións bidimensionais complexas.	COMPETENCIAS VINCULADAS
	T2, X1, X5, EE2, EE5

2. Establecer as bases perceptivas e compositivas nas relacións dos diversos elementos que interveñen nunha composición tridimensional.	T2, X1, X5, EE2, EE5
3. Saber interpretar, traducir e expresar sensacións e emocións a través dunha linguaxe plástica propia.	T2, T8, X1, X5, EE2, EE5
4. Saber expresar e comunicar calquera proposta persoal a través dos bosquejos de atmosfera.	T2, T7, T8, X1, X3, EE2, EE5
5. Distinguir os distintos elementos escénicos, usos e terminoloxía, que conforman a caixa escénica.	T2, T8, X1, X5, EE2, EE5
6. Demostrar sensibilidade estética, creativa e técnica na concepción e realización dos exercicios propostos.	T2, T7, T8, X1, X3, EE2, EE5
7. Establecer un proceso de traballo creativo, eficaz e personalizado que potencie as capacidades e os recursos de cada alumno, motivándose en todo momento.	T7, X1, X3
8. Saber expresar, xustificar e defender, a través da exposición oral, calquera idea, proxecto ou proceso de traballo, dun xeito convincente e rigoroso.	T2, T7, T8, X1, X3, X5, EE5
9. Coñecer a evolución histórica do oficio de escenógrafo, así como as competencias básicas que debe manexar como profesional que está dentro dunha produción profesional.	T2, T8, X1, X5, EE2, EE5

4. CONTIDOS

TEMAS	SUBTEMAS	SESIÓNS
1. Introducción á escenografía	1.1. Breve repaso á Historia da escenografía. 1.2. A profesión do/a escenógrafo/a dentro do ámbito escénico: - Competencias esenciais que debe coñecer e desenvolver. - Estrutura e procesos de traballo dentro dunha produción teatral. - Relación profesional co resto do equipo artístico e técnico. 1.3. Outros ámbitos profesionais non teatrais.	2
2. Creadores de espazos escénicos I	2.1. Análise de diversos proxectos multidisciplinais de creadores/as que traballan co espazo como elemento esencial dentro da súa produción.	5
3. A caixa escénica	3.1. Nomes e funcións das zonas de traballo e dos principais elementos que configuran a caixa escénica. 3.2. Configuración de espazos escénicos: condicionantes arquitectónicos e de deseño. 3.3. Análise do punto de vista do espectador.	6
4. A composición espacial	4.1. Introducción á composición bidimensional no espazo. 4.2. Elementos estruturais e outros aspectos que participan na composición. 4.3. Relacións visuais entre os diferentes elementos compositivos.	11
5. A tridimensionalidade	5.1. Habilidades espaciais individuais: Imaxes mentais e creación de espazos tridimensionais. 5.2. O volume no espazo: Percepción e composición. Organización e utilización do espazo visual.	14
6. A cor	6.1. A cor e as emocións: Expresividade individual, interpretación e percepción das cores. 6.2. A configuración do espazo a través da cor.	12
7. Instalacións	7.1. O espazo interdisciplinar, <i>site-specific</i> , outros eventos... 7.2. Intervencións no espazo: desde o anteprojecto ata a montaxe final.	14
8. Maquetismo I	8.1. Tipoloxía das maquetas: usos e outras funcións.	10

	8.2. Construción e acabados: Materiais, técnicas e ferramentas. 8.3. Iluminación.	
9. Bosquexos de atmosfera	9.1. Funcións e obxectivos. 9.2. Tipos e técnicas. 9.3. Soportes e presentacións.	16
TOTAL SESIÓNS		90
5. PLANIFICACIÓN DOCENTE		
Actividade / Número de horas	Presencial (horas)	Non presencial (horas)
Total		
Actividades introdutorias	6	
Exposición maxistral	6	
Exposición práctico-teórica	10	6
Práctica individual	50	20
Práctica colectiva	2	
Obradoiro		
Seminarios		
Actividades complementarias		
Outros		
Titorías individuais	8	
Titorías de grupo	2	
Actividades de avaliación. Probas	9	3
Actividades de avaliación. Presentacións / mostras	6	4
Actividades de avaliación. Revisión	9	9
TOTAL	108	42
6. PLANIFICACIÓN DOCENTE E METODOLOXÍAS DE ENSINANZA E APRENDIZAXE		
Actividades	Descrición	
Actividades introdutorias	Presentación xeral da materia: obxectivos, metodoloxía, criterios de avaliación, etc.	
Exposición práctico-teórica	Explicación teórica para o desenvolvemento posterior dun proxecto de carácter práctico.	
Práctica individual	O alumnado terá que desenvolver dun xeito individual pequenos proxectos de carácter práctico, co obxectivo de acadar as competencias necesarias.	
Práctica colectiva	Prácticas enfocadas á participación activa en grupo, á capacidade de escoitar aos compañeiros, así como a capacidade de modificar as propostas persoais.	
Actividades complementarias	No caso necesario podería facerse algunha saída fóra da escola coa finalidade de visitar e coñecer calquera actividade vinculada co temario do curso.	
Titorías individuais	Sesións onde o docente e o alumnado revisan e aclaran as dúbidas concretas sobre os contidos relacionados co desenvolvemento da materia.	
Titorías de grupo	Titorías enfocadas a aclarar as dúbidas relacionadas coas prácticas colectivas.	
7. ATENCIÓN PERSONALIZADA		
Tutoría presencial	O alumnado ten un período de atención personalizada en horario non lectivo.	
Tutoría non presencial	O alumnado pode realizar un seguimento da materia a través de correo electrónico.	
8. FERRAMENTAS DA AVALIACIÓN		
8.1 Avaliación ordinaria		
Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación
Proxecto final de intervención espacial.	T1, T2, T3, T8, X1, X3, X5, X6, EE2, EE5	35%

Desenvolvemento, presentación e exposición dos exercicios e proxectos realizados ao longo do curso. Para aprobar a materia deberán realizarse e entregarse todos eles no prazo e da maneira establecidos. Ademais, deberán obter una nota de 3 ou máis para poder facer a media entre eles.	T2,T7,T8,X1,X3,X5,EE2,EE5	50%
Exame teórico-práctico.	T2,T7,T8,X1,X3,X5,EE2,EE5	10%
Participación, actitude na aula, asistencia e puntualidade. O 10% de falta de asistencia supón a perda da avaliación continua.	T7,X3,X5	5%

8.2. Avaliación extraordinaria

Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación
Exame teórico-práctico.	T2,T8,X1,X3,EE2,EE5	40%
O día do exame, o alumnado terá que presentar e entregar todos os proxectos e exercicios relacionados co temario visto ao longo do curso. O alumnado será informado dos contidos destas probas coa suficiente antelación. É obrigatorio o seguimento parcial, en horario de titorías, de todos os procesos desenvolto polo alumnado.	T2,T7,T8,X1,X3,X5,EE2,EE5	25%
Proxecto de intervención espacial.	T1, T2, T3,T8,X1,X3,X5,X6,EE2,EE5	35%

8.3 Avaliación específica para alumnado sen avaliación continua / ordinaria / extraordinaria

Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación
Exame teórico-práctico.	T2,T8,X1,X3,EE2,EE5	40%
O día do exame, o alumnado terá que presentar e entregar todos os proxectos e exercicios relacionados co temario visto ao longo do curso. O alumnado será informado dos contidos destas probas coa suficiente antelación. É obrigatorio o seguimento parcial, en horario de titorías, de todos os procesos desenvolto polo alumnado.	T2,T7,T8,X1,X3,X5,EE2,EE5	25%
Proxecto de intervención espacial.	T1, T2, T3, T8, X1, X3, X5, X6, EE2, EE5	35%

9. BIBLIOGRAFÍA, MATERIAIS E OUTROS RECURSOS

Referencias básicas
 BACHELARD, Gaston. *La poética del espacio*.
 Ed. Fondo de Cultura Económica, París (1994).

BREYER, Gastón. *La escena presente*.
Ediciones Infinito. Buenos Aires (2008).

BROOK, Peter. *El espacio vacío, Arte y técnica del Teatro*.
Ed. Península, Barcelona (2001).

DONDIS, Donis A. *La sintaxis de la imagen*.
Ed. Gustavo Gili, Barcelona (2008).

GORDON CRAIG, Edward. *El arte del teatro*.
Ed. Gaceta [Colección Escenología], México (1987).

HOWARD, Pamela. *Escenografía*.
Ed. Galaxia, Vigo (2004).

LÓPEZ DE GUEREÑU, Javier. *Decorados y tramoya*.
Ñaque Editora, Ciudad Real (1998).

MACGOWAN, Kenneth y MELNITZ, William. *Las edades de oro del teatro*.
Ed. Fondo de Cultura Económica, México (1964).

MACKINTOSH, Iain. *La arquitectura, el actor y el público*.
Ed. Arco/Libros, Madrid (2000).

MUNARI, Bruno. *Diseño y comunicación visual*.
Ed. Gustavo Gili, Barcelona (2008).

NIEVA, Francisco. *Tratado de escenografía*.
Ed. Fundamentos, Madrid (2000).

OLIVA, César y TORRES MONREAL, Francisco. *Historia básica del Arte Escénico*.
Ed. Cátedra, Madrid (1990).

VV.AA. *Investigaciones sobre el espacio escénico*.
Ed. Alberto Corazón [Comunicación 4], Madrid (1970).

DETERICH, Genoveva. *Diccionario del Teatro*.
Alianza Editorial, Madrid (1995).

PAVIS, Patrice. *Diccionario del teatro*.
Ed. Paidós. Barcelona (1998).

Referencias complementarias

MAC GOWAN, K & MEITNIZ (1966).
La escena viviente. Historia del teatro universal.
Eudeba, Buenos Aires.

EISENSTEIN, S. M. (2001)
Hacia una teoría del montaje.
Paidós, Ibérica. Barcelona.

BONT, D. (1981)
Escenotécnicas en teatro, cine y tv. L.E.D.A.
Ediciones de arte Riera San Miguel. Barcelona.

ARGAN, G. C. (1977)
El revival en las artes plásticas, la arquitectura, el cine y el teatro.
Ed. Gustavo Gili. Barcelona.

10. OBSERVACIÓNS / RECOMENDACIÓNS

- A realización dalgunha actividade desta materia podería implicar o seu desenvolvemento en horario de tarde: Culturgal, Edugal, outras feiras ou eventos expositivos.
- Vaise realizar unha visita a un teatro (datas sen confirmar) para reforzar os contidos vistos no tema *A caixa escénica*.
- Esta guía podería estar suxeita a cambios, co coñecemento previo e xustificado por parte do docente ao alumnado, segundo as necesidades ou a evolución do curso en cuestión.
- Prégase revisar a redacción e as faltas de ortografía nas memorias e probas escritas, xa que poden rebaixar a nota final en caso de exceso de faltas ou de escritos pouco lexibles.